

**PRIM'AWLA TAL-QORTI ĊIVILI
IMHALLEF
ONOR. AUDREY DEMICOLI LL.D.**

Rikors Ĝuramentat Nru **1007/2021**

**PHILIP AGIUS (KI 284543M) U
ANGELA SIVE JULIE AGIUS (KI 471353M)**

VS

RICCARDO FRANCO SCHEMBRI (KI 568282M)

Seduta ta' nhar il-Ġimgħa, 8 ta' Marzu 2024

II-Qorti:

1. Din hija sentenza finali wara talba magħmula permezz ta' rikors tar-rikkorrenti preżentat fit-tlekk taxx (13) t'Ottubru 2021 ai termini tal-Artikoli 167 et seq tal-Kap 12 tal-Liġijiet ta' Malta, sabiex l-intimat jiġi kundannat iħallas lir-rikkorrenti s-somma ta' disgħha u ġamsin elf, erba' mijja u sittax-il Ewro u ġamsin čenteżmu (€59,416.50), ridotta fil-mori tal-kawża għas-somma ta' wieħed u tletin elf, erba' mijja u sittax-il Ewro u ġamsin čenteżmu (€31,416.50), rappreżentanti seħmu minn somma globali ta' mijja u tmintax-

il elf, tmien mijā u tlieta u tletin Ewro (€118,833) li ġiet mislufa mir-rikorrenti lil binthom Karen Agius u lill-intimat;

Preliminari

2. Permezz ta' rikors ġuramentat preżentat nhar it-tlettax (13) t'Ottubru 2021, ir-rikorrenti **Philip Agius et** ippremettew:
 - a. *Illi f'diversi okkażjonijiet l-esponenti silfu lil binthom Karen Schembri (illum irrivertiet għal kunjom xbubitha Agius) u lil żewġha l-intimat Riccardo Franco Schembri ammont konsiderevoli ta' flejjes li globalment jammontaw għal **mija u tmintax-il elf, tmien mijā u tlieta u tletin Ewro (€118,833.00)**;*
 - b. *Illi parti sostanzjali mis-somma globali surreferita, u cioe ta' sebgħha u disgħin elf, tmien mijā u tlieta u tletin Ewro (€97,833.00) ġiet anke konfermata mill-imsemmija Karen Agius u l-intimat permezz ta' kuntratt ta' kostituzzjoni ta' debitu datat l-20 ta' Lulju 2010, atti tan-Nutar Dottor Pierre Cassar (**DOK A**);*
 - c. *Illi sussegwenti għall-pubblikazzjoni ta' dak l-att ta' kostituzzjoni ta' debitu l-esponenti reġgħu silfu lill-intimat u lil binthom is-somma bilanċjali ta' wieħed u għoxrin elf Ewro (€21,000.00);*
 - d. *Illi oltre l-kostituzzjoni ta' debitu hawn fuq surreferita kemm l-intimat u binthom irrikonoxxew dan id-dejn li għandhom mal-esponenti, anke jekk l-ammont minnhom indikat ma jaqbilx preċiżament ma' dak effettivament misluf, fil-kuntratt ta' separazzjoni personali ta' bejniethom (**DOK B**);*
 - e. *Illi sal-lum l-ammont misluf mill-esponenti baqa' mhux imħallas, minkejja diversi interpellanzi orali;*

- f. Illi f'dan l-istadju, iżda assolutament mingħajr ebda preġudizzju u/jew rinunzja għal kull jedd spettanti lilhom, l-esponenti ma jixti qux jaġixxu kontra binthom;
 - g. Illi l-espoenenti bagħtu ittra uffiċjali lill-intimat Riccardo Franco Schembri sabiex iñallas lilhom is-somma ta' **disgħa u ħamsin elf, erba' mijà u sittax-il Ewro punt ħamsin čenteżmi (€59,416.50)** rappreżentanti l-import ta' sehmu mis-somma globali mislufa lilu u lil binthom mill-esponenti kif hawn fuq ingħad, liema ittra uffiċjali huwa irċieva nhar is-26 ta' Lulju 2021 (**DOK C**);
 - h. Illi l-intimat għażżeż li jinjora għal kollex l-interpellazzjoni uffiċjali li saritlu u għalhekk kellha ssir din il-kawża;
 - i. Illi sa fejn jafu l-esponenti, l-intimat ma għandux eċċeżżjonijiet x'jagħti sabiex jopponi t-talbiet t'hawn taħt;

3. Għaldaqstant, ir-rikorrenti talbu lil din il-Qorti sabiex:
 - i. Tiddeċċiedi din il-kawża bid-dispensa tas-smigħ ai termini tal-Artikolu 167 tal-Kap 12 tal-Liġijiet ta' Malta;
 - ii. Tikkundanna lill-intimat sabiex iñallas lill-esponenti s-somma ta' **disgħa u ħamsin elf, erba' mijà u sittax-il Ewro punt ħamsin čenteżmi (€59,416.50)** rappreżentanti l-import ta' sehmu mis-somma globali ta' mijà u tmintax-il elf, tmien mijà u tlieta u tletin Ewro (€118,833.00) li ġiet mislufa mill-esponenti lill-istess intimat u binthom Karen Agius, bl-imgħax legali dekoribbli mis-26 ta' Lulju 2021 sad-data tal-pagament effettiv;

Bl-ispejjez tal-preżenti kontra l-intimat.

4. Permezz ta' digriet mogħti nhar it-tnejn (2) ta' Novembru 2021, il-Qorti, wara li rat l-Artikolu 167 et seq tal-Kap 12 tal-Liġijiet ta' Malta, appuntat il-

kawża għas-seduta ta' nhar il-Ħamis, 11 ta' Novembru 2021, b'ordni lill-konvenut sabiex jidher f'dik il-ġurnata u jwieġeb għat-talba tar-rikorrenti, u fin-nuqqas, il-Qorti tgħaddi biex tiddeċiedi minnufih il-kawża billi tilqa' t-talbiet tar-rikorrenti;

5. Waqt is-seduta tad-disgħa (9) ta' Diċembru 2021, il-Qorti semgħet lill-konvenut jixhed quddiemha b'ġurament, rat id-dokumenti minnu esebiti, u, b'digriet mogħti waqt l-istess seduta, awtorizzat lill-konvenut jippreżenta nota tal-eċċeżżjonijiet tiegħu;
6. Permezz ta' risposta ġuramentata datata tnejn u għoxrin (22) ta' Diċembru 2021, l-intimat **Riccardo Franco Schembri** eċċepixxa:
 - a. *Illi preliminarjament, jingħad illi kif inhu konċess mill-atturi dawn I-ammonti mislufa kienu mislufa fiż-żwieġ ta' bejn il-konvenut u bint l-atturi li għalhekk għandha tiġi kjamata fil-kawża;*
 - b. *Illi subordinament u mingħajr preġudizzju, l-intimat jopponi t-talbiet kollha attriči bħala infondati fil-fatt u fid-drift;*
 - c. *Illi kif ser jiġi ppruvat fil-mori, l-intimat kien qiegħed mingħajr preġudizzju għat-talbiet attriči jgħaddi pagamenti sostanzjali b'dana li huwa żgur ma jistax jaqbel mal-ammont pretiż;*
 - d. *Illi għalhekk, mingħajr preġudizzju għas-suespost u fil-mertu, it-talbiet tar-rikorrenti għandhom jiġu miċħuda;*
 - e. *Salv eċċeżżjonijiet ulterjuri;*

Bl-ispejjeż kontra r-rikorrenti.

7. Ir-rikorrenti ppreżentaw nota ta' riduzzjoni datata tlieta u għoxrin (23) ta' Novembru 2023, illi permezz tagħha rriduċew l-ammont indikat fit-tieni (2) talba minn disgħa u ħamsin elf, erba' mijja u sittax-il Ewro u ħamsin

ċenteżmu (€59,416.50) għal wieħed u tletin elf, erba' mijja u sittax-il Ewro u ħamsin ċenteżmu (€31,416.50).

II-Qorti

8. Reġgħet rat ir-rikors ġuramentat tar-rikorrenti datat tlext taxx (13) t'Ottubru 2021, u d-dokumenti annessi miegħu, ciee (a) kopja awtentikata tal-att ta' Kostituzzjoni ta' Debitu datat I-20 ta' Lulju 2010, fl-atti tan-Nutar Dottor Pierre Cassar (**Dok A** a fol 7 tal-proċess); (b) estratt tal-kuntratt ta' separazzjoni personali bejn Karen u Riccardo Franco konjuġi Schembri (**Dok B** a fol 8 et seq tal-proċess); u (c) vera kopja legali tal-ittra uffiċjali tat-22 ta' Ĝunju 2021 (ittra numru 2503/2021, Prim'Awla) (**Dok C** a fol 12 tal-proċess);
9. Semgħet ix-xhieda bil-ġurament ta' **Riccardo Franco Schembri** waqt is-seduta tad-disgħa (9) ta' Diċembru 2021¹, u rat is-sett ta' dokumenti minnu esebiti u mmarkati **Dok RFS1** a fol 27 et seq tal-proċess;
10. Rat illi l-konvenut ġie awtorizzat jippreżenta nota tal-eċċeżzjonijiet tiegħu permezz ta' digriet mogħti waqt is-seduta tad-disgħa (9) ta' Diċembru 2021;
11. Reġgħet rat ir-risposta ġuramentata tal-konvenut datata tnejn u għoxrin (22) ta' Diċembru 2021;
12. Rat illi l-kawża ġiet differita erba' darbiet għal probabbi ċessjoni stante illi kienu qed isiru xi pagamenti mill-konvenut lir-rikorrenti fil-mori tal-kawża, sakemm, waqt is-seduta tat-tmienja u għoxrin (28) ta' Marzu 2023, il-Qorti ġiet informata illi l-atturi ma kinux jinsabu f'pożizzjoni illi jċedu l-kawża stante illi transazzjoni bejn il-partijiet baqqħet ma saritx;

¹ It-traskrizzjoni tax-xhieda tiegħu tinsab a fol 22 et seq tal-proċess

13. Rat l-affidavit tal-attriċi **Julie Agius** a fol 60 et seq tal-proċess, flimkien ma' seba' dokumenti annessi miegħu, immarkati **Dok JA1** sa **JA7** (a fol 63 et seq tal-proċess);
14. Rat illi filwaqt illi r-rikorrenti għalqu l-provi tagħihom waqt is-seduta tas-sittax (16) ta' Mejju 2023, il-konvenuti ngħataw żewġ seduti sabiex iressqu l-provi tagħihom, iżda dan baqgħu ma għamluhx, b'dana illi l-Qorti kienet kostretta tiddikjara l-provi tal-konvenut magħluqa waqt is-seduta tat-tnejx (12) t'Ottubru 2023;
15. Rat in-nota ta' riduzzjoni datata tlieta u għoxrin (23) ta' Novembru 2023, illi permezz tagħha r-rikorrenti rruduċew l-ammont indikat fit-tieni (2) talba minn disgħha u ġamsin elf, erba' mijja u sittax-il Ewro u ġamsin čenteżmu (€59,416.50) għal **wieħed u tletin elf, erba' mijja u sittax-il Ewro u ġamsin čenteżmu (€31,416.50)**;
16. Semgħet it-trattazjoni tar-rikorrenti waqt is-seduta tat-tlieta u għoxrin (23) ta' Novembru 2023, u kkonċediet lill-intimat sal-aħħar ta' Jannar 2024 sabiex jagħmel it-trattazzjoni finali permezz ta' nota;
17. Rat illi l-konvenut baqa' ma ppreżentax nota ta' sottomissjonijiet finali, minkejja t-terminu lilu konċess sabiex jagħmel dan;
18. Rat illi l-kawża ġiet differita għas-seduta tal-lum sabiex tingħata sentenza;
19. Tagħmel is-segwenti konsiderazzjonijiet:

Konsiderazzjonijiet Legali

A. Eċċezzjoni Preliminari

20. L-intimat jeċċepixxi preliminarjament illi l-ammonti mislufa kienu mislufa lill-konvenut u bint ir-rikorrenti fiż-żwieġ, u għalhekk bint ir-rikorrenti kellha tiġi kjamata fil-kawża;

21. Ġie ritenut fis-sentenza mogħtija fl-ismijiet **Atlas Insurance Agency Ltd noe vs Cassar & Cooper (S&I) Ltd et²:**

Ibda biex l-iskop tas-sejħa fil-kawża, kif inhu bil-wisq paċifiku, ma huwiex semplicelement mżura ta' tnaqqis ta' moltepliċita' tal-kawżi imma wkoll biex jiġi żgurat li kull min hu interessat jiġi konness mal-mertu, u in kwantu seta' jiġi milqut bl-eżitu tal-kawża, jiġiakkordat lilu l-opportunita' li jiddefendi ruħu;

Meta allura, kif inhu dan il-każ, il-konvenut jikkjama in kawża lit-terz bid-deduzzjoni li dan hu s-soġġett li għandu jwieġeb għall-pretensjoni ta' l-attur, it-talba attriči testendi awtomatikament ruħha fil-konfront tat-terz in kwantu jokkorri jiġi individwat il-veru responsabbi fl-ambitu tar-rapport, oġġettivament uniku. It-terz imsejja ħan, flimkien mal-konvenut, jassumi l-vesti ta' litiskonsorzu neċċesarju fil-konfront ta' l-attur, bil-konsegwenza li anke jekk l-attur ma jestendix it-talba tiegħu kontra l-imsejja ħan, il-ġudikant xorta waħda jista' ugwalment jippronunza kundanna a karigu tat-terz kjamat fil-kawża hekk misjub fi ħtija.

22. Fil-każ odjern, ir-rikorrenti jagħmluha čara illi l-pretensjoni tagħihhom fil-kawża odjerna hija biss għal “l-import ta' seħmu [cioe, sehem l-intimat] mis-somma globali mislufa lilu u lil binhom”³, u jgħidu wkoll fir-rikors promotur, “Illi f'dan l-istadju, iż-żda assolutament mingħajr ebda preġudizzju u/jew rinunzja għal kull jedd spettanti lilhom, l-esponenti ma jixtiequx jaġixxu

² Appell Ċiv 756/2004/1, Qorti tal-Appell (Sede Inferjuri), Onor Imħi P Sciberras, 22 ta' Novembru 2006

³ Para 7 tar-rikors promotur, a fol 2 tal-proċess

*kontra binthom*⁴. Jirriżulta għalhekk illi r-rikorrenti m'humex jippretendu lill-intimat iħallas l-ammont kollu lilhom allegatament dovut, iżda biss sehmu;

23. In oltre, fil-kuntratt ta' separazzjoni ta' bejniethom, bint ir-rikorrenti u l-intimat stipulaw fil-klawsola bl-ittra (f) illi d-dejn dovut lir-rikorrenti, “*għandu jiġi mħallas konġuntivament bejniethom u f'dan ir-rigward il-partijiet intrabtu li jħall-su dan id-dejn u kwalsiasi pagamenti dovut in konnessjoni mal-istess dejn f'ishma indaqs bejniethom.*”⁵ Jidher għalhekk illi l-intenzjoni ta' bint ir-rikorrenti u l-intimat kienet illi l-ammont dovut lir-rikorrenti jinqasam minnofs, u kull parti tħallas sehemha mid-dejn;

24. Meqjus il-premess, din il-Qorti ma tarax għalfejn kellha tiġi kjamata in kawża bint ir-rikorrenti. Dan b'mod partikolari tenut kont tal-fatt illi r-rikorrenti qed iressqu biss pretensjoni fil-konfront tal-intimat għal sehmu mid-dejn, u mhux għal sehem binthom ukoll. Li kieku, għall-grazzja tal-argument, ir-rikorrenti kienu qed jippretendu illi l-intimat iħallas l-ammont dovut kollu waħdu, kien ikun hemm raġuni valida għalfejn tiġi kjamata fil-kawża bint ir-rikorrenti, iżda fiċ-ċirkostanzi kif inħuma, l-eżitu tal-kawża bla-ebda mod mhu sejjer jaffettwa lil bint ir-rikorrenti. Lanqas huwa sejjer jaffettwa kwalsiasi azzjoni illi r-rikorrenti jistgħu fil-futur jiddeċiedu illi jieħdu kontra binthom sabiex jiġu rifuži lilhom sehemha mid-dejn, u dan peress illi jagħmluha ċara r-rikorrenti illi l-proċeduri odjerni qed jiġu intavolati mingħajr preġudizzju għal kwalsiasi pretensjoni illi jista' jkollhom fil-konfront ta' binthom;

25. Għal dawn ir-raġunijiet, il-Qorti tqis illi l-eċċeżżjoni preliminari sollevata mill-intimat għandha tiġi miċħuda.

B. Il-Mertu tal-Każ Odjern

⁴ Para 6 tar-rikors promotur, a fol 2 tal-proċess

⁵ Vide **Dok B** anness mar-rikors promotur, a fol 10 tal-proċess

26. Gie ritenut fis-sentenza mogħtija fl-ismijiet ***Francis Fenech vs Joseph Xerri et⁶***:

Illi f'kawżi għall-ħlas ta' allegat dejn, il-piż tal-prova tal-eżistenza tad-debitu jaqa' fuq l-attur. Ġaladarba jressaq din il-prova, imbagħad il-piż idur fuq il-konvenut biex jiprova l-ħlas:

*“Illi bħala kreditur, l-attur hu fid-dmir li jiprova li ježisti debitu, li dan id-debitu għadu dovut, u li d-debitur tiegħi baqa’ inadempjenti fil-ħlas. Hu biss meta tiġi realizzata u sodisfatta din il-prova illi mbagħad l-oneru jisposta fuq il-konvenut debitur li jallega l-pagament. Dan il-prinċipju għandu l-fondament tiegħi fuq il-baži li kulħadd għandu jiprova l-allegazzjonijiet tiegħi. Kif deċiż, “fil-każ ta’ konflitt serju bejn il-kontendenti fuq il-provi nkombenti rispettivament lilhom, cioè, l-attur l-esigibilità u l-konvenut is-soluzzjoni tad-debitu, in-nuqqas tat-tieni ma tikkolmax il-lakuna probatizja ta’ l-ewwel u jibqa’ dejjem jimpera l-prinċipju ‘actore non probante reus absolvitur” – ***Manuel Zerafa vs Nazzareno Muscat Scerri***, Qorti Ċivilji, Prim’Awla, per Imħi Maurice Caruana Curran, 27 ta’ Mejju 1970” [Taliana Carmen v. Vassallo Cesareo Leonard 03.11.2004 QA(PS)]*

27. Fl-ewwel lok, f'dak illi jirrigwarda l-**ewwel talba** tar-rikorrenti, il-Qorti tinnota illi l-kawża ma ġietx deċiża b'mod definitiv u bid-dispensa tas-smiġħ (a) waqt is-seduta tal-ħdax (11) ta’ Novembru 2021 stante illi l-intimat kien għadu ma ġiex notifikat bir-rikors ġuramentat u l-avviż ta’ smiġħ; (b) waqt is-seduta tat-tnejn (2) ta’ Diċembru 2021 stante illi l-intimat ippreżenta

⁶ Rik Nru 1278/2008, Prim’Awla (Qorti Ċivilji), Onor Imħi Grazio Mercieca, 10 t’Ottubru 2019 (in-ġudikat)

ċertifikat mediku sabiex jiġi justifika l-assenza tiegħu; u (c) waqt is-seduta tad-disgħa (9) ta' Diċembru 2021 stante illi l-Qorti rat illi l-intimat kellu difiża x'jagħti għat-talbiet tar-rikorrenti. Dan ikkonsidrat, iżda, din il-Qorti tqis l-ewwel talba bħala sorvolata u sejra **tastjeni** milli tieħu konjizzjoni ulterjuri tagħha;

28. F'dak illi jirrigwarda **t-tieni talba** tar-rikorrenti, il-Qorti tinnota illi:

- a. Jirriżulta mill-kuntratt ta' kostituzzjoni ta' debitu illi l-intimat stess kien qiegħed jirrikonoxxi illi kienet dovuta lir-rikorrenti s-somma ta' €97,833 mingħandu u mingħand l-eks-martu, rappreżentanti self magħmul *brevi manu*⁷;
- b. Jirriżulta, hekk kif ġia premess, mill-kuntratt ta' separazzjoni ta' bejn bint ir-rikorrenti u l-intimat illi d-dejn ma kienx għadu ġie mħallas kollu, u li kien għad hemm bilanċ ta' circa €112,000, liema bilanċ il-partijiet fthiemi illi sejrin jaqsmu bejniethom f'porzjonijiet ugwali u kull wieħed iħallas is-sehem tiegħu⁸; u
- c. Il-fatt illi l-intimat jirrikonoxxi illi għandu d-dejn mar-rikorrenti jirriżulta saħansitra anke mill-fatt illi, fil-mori tal-kawża, l-intimat għamel diversi pagamenti akkont, u dan kif spjegat fl-affidavit tar-rikorrenti Angela Agius, a fol 60 tal-proċess, u l-kopji ta' *bank transfer receipts* annessi miegħu a fol 63 et seq tal-proċess;

29. Jidher għalhekk illi **mhux kontestat** illi huwa dovut mill-intimat bilanċ lir-rikorrenti. Huwa l-ammont pretiż mir-rikorrenti illi qiegħed jiġi kontestat;

30. Fix-xhieda tiegħu⁹, l-intimat jesebixxi numru ta' dokumenti u *bank transfer receipts* illi huwa jippremetti illi huma pagamenti akkont illi saru tul is-snini sabiex jiġi saldat id-dejn¹⁰. Qamet tul l-istess xhieda l-mistoqsija rigward il-

⁷ Vide **Dok A** anness mar-rikors promotur, a fol 7 tal-proċess

⁸ Vide **Dok B** anness mar-rikors promotur, a fol 10 tal-proċess

⁹ A fol 22 et seq tal-proċess

¹⁰ Vide **Dok RFS1a** fol 27 et seq tal-proċess

fatt illi numru ta' pagamenti saru mill-kont indikat bħala *Medistar Wages*, meta r-rikorrenti Angela Agius kellha mpjieg fil-kumpanija *Medistar*. Id-dubju illi tqanqal kien jekk effettivament dawn il-pagamenti kinux jirrapreżentaw paga tar-rikorrenti, jew ħlas akkont tad-dejn mertu tal-kawża odjerna. Filwaqt illi l-intimat isostni illi dawn kienu ħlasijiet akkont sabiex jiġi eventwalment saldat id-dejn, ir-rikorrenti Angela Agius, fl-affidavit tagħha tgħid, “[L-intimat] beda jiprova jħallat dan id-dejn (mertu ta' din il-kawża) ma' xi pagi li kont nirċievi mill-kumpanija Medistar. It-tnejn li huma, huma affarrijiet kompletament separati u ma għandhomx x'jaqsmu il-waħda mal-oħra. Il-paga li kont nirċievi hija proprju dik: paga – u ma għandhiex x'taqsam mas-self li konna tajna żewġi u jien lil Riccardo u bintna Karen.”¹¹;

31. Din il-Qorti rat illi, stranament, numru ta' *bank transfer receipts* esebiti mir-rikorrenti ukoll jagħtu l-impressjoni illi jirrapreżentaw ħlas ta' paga, iżda r-rikorrenti tirrikonoxxi illi huma ħlasijiet akkont sabiex jiġi saldat id-dejn. Hekk, per eżempju, **Dok JA2** (a fol 64) huwa pagament ta' €2,000 għal *Professional Service* u *Payment for Services*, indikat bħala *Payment on Behalf of Karen Agius* u maħruġ mill-kont *Medistar Expenses*. Hekk ukoll **Dok JA3** (a fol 65) huwa pagament ta' €2,000 għal *Employment* u *Salary*, indikat ukoll bħala *Payment on behalf of Karen Agius*, maħruġ minn Kres Group Limited. L-istess huwa **Dok JA4** (a fol 66), illi huwa pagament ieħor ta' €2,000 għal *Employment* u *Salary*, indikat ukoll bħala *Payment on behalf of Karen Agius* maħruġ minn Kres Group Limited. Dan b'kuntrast, per eżempju, ma' **Dok JA6** (a fol 68) illi huwa pagament ta' €5,000, indikat bħala *Loan Repayment* maħruġ minn Medistar Healthcare Serv Ltd. Il-fatt illi r-rikorrenti rrikonoxxiet illi dawn il-pagamenti kienu ħlasijiet akkont minkejja illi jagħtu l-impressjoni illi huma ħlas ta' paga, iġiegħlu lil din il-Qorti tiddubita jekk effettivament kellhiex raġun ir-rikorrenti meta sostniet illi l-ħlasijiet fil-*bank transfer receipts* esebiti mill-intimat fix-xhieda tiegħu kinux verament pagi, jew kinux ħlasijiet akkont sabiex jiġi eventwalment saldat id-dejn;

¹¹ Vide para 11 fl-affidavit tar-rikorrenti, a fol 61-62 tal-proċess

32. Din il-Qorti ma tistax b'konvinċiment morali san taċċetta d-dokumenti a fol 28 sa 34 bħala prova illi saru l-ħlasijiet relattivi, stante illi dawn jidher illi huma biss dokumenti jew noti illi l-intimat għamel huwa stess, u ma jikkostitwixx prova ufficjali b'saħħha probatorja bħalma huma, per eżempju, *bank transfer receipts*. In oltre, il-*bank transfer receipts* a fol 35, 36, 37, 39, 40, 41, 43 u 44 huma, fil-fehma tal-Qorti, dubjuži, stante illi jew huma maħruġa minn kont indikat bħala *Medicare Wages*, jew m'hemm l-ebda dettalji dwar dak illi jikkostitwixxi l-pagament. Il-Qorti mhix sejra għalhekk tikkonsidra dawn il-pagamenti bħala ħlasijiet akkont;
33. **Madanakollu**, mhux l-istess jista' jingħad, per eżempju, għall-*bank transfer receipt* a fol 38, illi huwa pagament ta' €1,000 indikat bħala sempliċi *Payment*. Aktar čara minn hekk hija l-*bank transfer receipt* a fol 42, illi huwa pagament għal €11,999.65 indikat bħala *Loan Repayment* lir-rikorrenti. Din il-Qorti sejra tikkonsidra dawn iż-żewġ pagamenti bħala ħlasijiet illi saru akkont, u taqtaghhom mill-bilanc pretiż mir-rikorrenti;
34. Finalment, din il-Qorti rat ukoll illi r-rikorrenti ppreżentaw nota ta' riduzzjoni fil-mori tal-kawża, u li l-ammont minnhom pretiż niżel għal €31,416.50 sabiex jirrifletti l-ħlasijiet illi saru akkont fil-mori tal-kawża odjerna. Meta jitnaqqsu minn dan l-ammont is-somma ta' €11,999.65 u €1,000 għarr-raġunijiet ġia elenkat, din il-Qorti sejra tgħaddi sabiex tiddikjara illi l-ammont dovut mill-intimat lir-rikorrenti huwa fis-somma ta' **tmintax-il elf, erba' mijja u sittax-il Ewro u ħamsa u tmenin čenteżmu (€18,416.85)**;
35. **Għaldaqstant it-tieni talba dedotta fir-rikors ġuramentat tirriżulta pruvata u sejra tintlaqa' in parte;**
36. F'dak illi jirrigwarda t-talba tar-rikorrenti għall-ħlas tal-imġħaxijiet legali, il-Qorti tinnota illi l-Artikolu 1141 tal-Kap 16 tal-Ligijiet ta' Malta jistabbilixxi illi:

(1) Jekk *I-obbligazzjoni tkun ta' xorta kummerċjali jew jekk il-liġi tkun tiddisponi li *I-imgħaxijiet għandhom* jibdew *jgħaddu ipso jure, I-imgħaxijiet għandhom igħaddu minn dak in-nhar li I-obbligazzjoni kellha tiġi esegwita.**

(2) *F'kull każ i-eħnor, I-imgħaxijiet għandhom *jgħaddu minn dak in-nhar illi ssir sejħha għall-ħlas b'att ġudizzjarju, għalkemm fil-ftehim ikun ġie stabbilit żmien għall-esekuzzjoni tal-obbligazzjoni.**

37. Huwa evidenti illi għall-każ odjern japplika s-sub-inċiż (2) tal-Artikolu 1141. Ir-rikorrenti kienu bagħtu ittra uffiċjali bin-numru 2503/2021 lill-intimat, datata tnejn u għoxrin (22) ta' Ġunju 2021 (**Dok C** a fol 12 tal-proċess). Skont it-timbru tal-Marixxall, jidher illi I-ittra ngħatat lil ċertu Ryan Abela nhar is-sitta u għoxrin (26) ta' Lulju 2021. Din hija notifika valida fit-termini tal-Artikolu 187 tal-Kap 12 tal-Liġijiet ta' Malta. Il-Qorti sejra għalhekk tordna illi I-imgħax għandu jibda jiddekorri mis-sitta u għoxrin (26) ta' Lulju 2021;

38. Għaldaqstant, din il-Qorti sejra tikkonsidra d-data tas-sitta u għoxrin (26) ta' Lulju 2021 bħala d-data minn meta għandhom jibdew jiddekorru I-imgħaxijiet legali għal kull ammont dovut. Tali imgħaxijiet għandhom ikomplu hekk jiddekorru sad-data tal-effettiv pagament.

Decide

39. Għal dawn il-motivi, il-Qorti taqta' u tiddeċiedi billi:

- (i) **Tastjeni** milli tieħu konjizzjoni tal-ewwel talba;
- (ii) **Tilqa'** t-tieni talba tar-rikorrenti **in parte**, u dana billi tikkundanna lill-intimat iħallas lir-rikorrenti s-somma ta' **tmintax-il elf, erba' mijja u**

sittax-il Ewro u ħamsa u tmenin ċenteżmu (€18,416.85) rappreżentanti l-import ta' seħmu mis-somma globali ta' mijha u tmintax-il elf, tmien mijha u tlieta u tletin Ewro (€118,833) mislufa lill-intimat u Karen Agius, bl-imgħax legali dekoribbli mis-sitta u għoxrin (26) ta' Lulju 2021 sad-data tal-effettiv pagament;

Bi-ispejjeż a karigu tal-intimat Riccardo Franco Schembri.

Moqrija.

Onor Imħallef Dr Audrey Demicoli LL.D.

Karen Bonello
Deputat Reġistratur